

TEXTE ADOPTATE

P8_TA(2019)0116

Zimbabwe

Rezoluția Parlamentului European din 14 februarie 2019 referitoare la Zimbabwe (2019/2563(RSP))

Parlamentul European,

- având în vedere rezoluțiile sale anterioare referitoare la Zimbabwe,
- având în vedere raportul final al misiunii UE de observare a alegerilor (EOM) cu privire la alegerile armonizate din Zimbabwe în 2018 și scrisoarea din 10 octombrie a observatorului-șef al misiunii UE de observare a alegerilor adresată președintelui Mnangagwa cu privire la principalele constatări ale raportului final,
- având în vedere declarația din 17 ianuarie 2019 a purtătorului de cuvânt al Vicepreședintei Comisiei/Înaltei Reprezentante a Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate privind situația din Zimbabwe,
- având în vedere declarațiile din 24 iulie 2018 și 18 ianuarie 2019 ale purtătorului de cuvânt al Înalțului Comisar al ONU pentru Drepturile Omului referitoare la Zimbabwe,
- având în vedere comunicatul comun emis în urma reuniunii miniștrilor de afaceri externe ai UE și ai Uniunii Africane din 21 și 22 ianuarie 2019,
- având în vedere raportul de monitorizare din partea Comisiei pentru drepturile omului din Zimbabwe, în urma acțiunii „Stay Away” între 14-16 ianuarie 2019 și a perturbărilor ulterioare,
- având în vedere raportul Comisiei de anchetă din Zimbabwe privind violențele postelectorale din 1 august,
- având în vedere declarația din 2 august 2018 a purtătorului de cuvânt al VP/ÎR privind alegerile din Zimbabwe,
- având în vedere declarația comună din 2 august 2018 a misiunilor internaționale de observare a alegerilor privind alegerile armonizate din Zimbabwe, în care se denunța utilizarea excesivă a forței de către poliție și armată pentru a împiedica protestele,
- având în vedere declarația comună locală din 9 august 2018 a delegației UE, a șefilor misiunilor statelor membre ale UE prezenți în Harare și a șefilor de misiune ai

- Australiei, Canadei și Statelor Unite, referitoare la vizarea opoziției din Zimbabwe,
- având în vedere concluziile din 22 ianuarie 2018 ale Consiliului UE în contextul actualei tranziții politice din Zimbabwe,
 - având în vedere Decizia 2017/288/PESC a Consiliului din 17 februarie 2017 de modificare a Deciziei 2011/101/PESC privind măsuri restrictive împotriva Zimbabwe¹,
 - având în vedere Carta africană a drepturilor omului și popoarelor din iunie 1981, ratificată de Republica Zimbabwe,
 - având în vedere Constituția Republicii Zimbabwe,
 - având în vedere Acordul de la Cotonou,
 - având în vedere articolul 135 alineatul (5) și articolul 123 alineatul (4) din Regulamentul său de procedură,
- A. întrucât poporul Republicii Zimbabwe a suferit timp de mulți ani sub un regim autoritar condus de Președintele Mugabe, care s-a menținut la putere prin corupție, violență, alegeri compromise de nereguli și un aparat de securitate brutal;
- B. întrucât, la 30 iulie 2018, Zimbabwe a organizat primele sale alegeri prezidențiale și parlamentare în urma demisiei lui Robert Mugabe în noiembrie 2017; întrucât alegerile au oferit țării posibilitatea de a pune capăt alegerilor controversate, marcate de abuzuri ale drepturilor politice și ale drepturilor omului, precum și de violență sponsorizată de stat;
- C. întrucât, la 3 august 2018, Comisia electorală din Zimbabwe (ZEC) l-a declarat pe Emmerson Mnangagwa câștigător al alegerilor prezidențiale, cu 50,8 % din voturi, față de 44,3 %, pentru candidatul din opoziție, Nelson Chamisa; întrucât opoziția a contestat imediat rezultatele alegerilor, susținând că au fost fraudate; întrucât Curtea Constituțională a respins aceste acuzații din lipsă de probe, iar Președintele Mnangagwa a fost reinvestit oficial la 26 august pentru un nou mandat;
- D. întrucât în raportul final al misiunii UE de observare a alegerilor se afirmă că cifrele prezentate de ZEC conțin multe anomalii și inexactități și au ridicat întrebări suficiente pentru a pune la îndoială exactitatea și fiabilitatea cifrelor prezentate;
- E. întrucât în ziua de după alegeri, întârzierea anunțării rezultatelor a condus deja la izbucnirea unor violențe postelectorale în care șase persoane au fost ucise și un număr mare de oameni au fost răniți în protestele incitate de opoziție; întrucât observatorii internaționali, inclusiv UE, au condamnat violența și utilizarea excesivă a forței de către armată și forțele de securitate interne;
- F. întrucât Comisia pentru drepturile omului din Zimbabwe a publicat la 10 august 2018 o declarație „cu privire la alegerile armonizate din 2018 și la mediul postelectoral”, în care a confirmat faptul că protestatarii au fost atacați de forțele militare, exprimându-și profunda îngrijorare cu privire la brutalitatea și comportamentul violent al poliției și afirmând că au fost încălcate drepturile fundamentale ale demonstranților; întrucât Comisia a invitat guvernul să inițieze un dialog național;

¹ JO L 42, 18.2.2017, p. 11.

- G. întrucât, la depunerea jurământului la Harare la 26 august 2018, președintele Emmerson Mnangagwa a promis un viitor mai bun, comun tuturor cetățenilor din Zimbabwe, depășind liniile de partid, cu un guvern ferm în angajamentul său de constituționalism, înrădăcinarea statului de drept, a principiului separării puterilor, a independenței sistemului judiciar și a politicilor care ar atrage atât capital intern, cât și global;
- H. întrucât președintele Mnangagwa a înființat în septembrie 2018 o comisie de anchetă care, în decembrie 2018, a concluzionat că demonstrațiile care au cauzat daune considerabile asupra proprietății și violențe au fost stimulate și organizate atât de forțele de securitate, cât și de membrii Alianței MDC, și că desfășurarea forțelor militare a fost justificată și în conformitate cu Constituția; întrucât raportul a fost respins de opoziție; întrucât Comisia a solicitat efectuarea unei anchete în cadrul forțelor de securitate și urmărirea penală a celor care au comis infracțiuni și a recomandat despăgubirea victimelor;
- I. întrucât tensiunile politice au crescut substanțial după alegeri, iar rapoartele privind violența continuă să pună serios în pericol traiectoria democratică inițiată în această țară;
- J. întrucât prăbușirea economiei, lipsa accesului la serviciile sociale și creșterea prețului celor mai elementare bunuri au determinat nemulțumirea oamenilor; întrucât, în perioada 14-18 ianuarie 2019, Zimbabwe a înregistrat o creștere bruscă a protestelor și demonstrațiilor în timpul unui așa-numit blocaj național, la inițiativa Congresului Sindicatelor din Zimbabwe (ZCTU), ca urmare a creșterii cu 150 % a prețurilor la carburanți; întrucât protestele au reprezentat, de asemenea, un răspuns la creșterea sărăciei, la starea precară a economiei și la scăderea nivelului de trai;
- K. întrucât, în fața acestei mișcări de protest, la 14 ianuarie 2019 guvernul a denunțat un „plan deliberat de subminare a ordinii constituționale” și a asigurat că „va reacționa în mod corespunzător față de cei care conspiră la sabotarea păcii”;
- L. întrucât poliția de intervenție a răspuns prin violență excesivă și încălcări ale drepturilor omului, inclusiv folosirea muniției de război, arestări arbitrare, răpiri, raiduri ale unităților medicale care tratează victimele represiunii, procese rapide și procese în masă ale celor arestați, torturarea persoanelor arestate, cazuri de viol și distrugerea de proprietăți private și publice;
- M. întrucât Comisia pentru drepturile omului, desemnată de guvern, a publicat un raport care arată că soldații și poliția au folosit tortura sistematică;
- N. întrucât peste 17 persoane au fost ucise, iar sute de persoane au fost rănite; întrucât aproximativ o mie de persoane au fost arestate, inclusiv copii cu vârste cuprinse între 9 și 16 ani, iar unei proporții de aproximativ două treimi din persoanele arestate li s-a refuzat cauțiunea; întrucât multe dintre ele se află încă în detenție în mod ilegal și se pare că au fost bătute și agresate în timpul detenției;
- O. întrucât există dovezi care arată că armata a fost în mare parte responsabilă pentru actele de crimă, viol și jaf armat; întrucât sute de activiști și funcționari din opoziție se ascund;
- P. întrucât reacția guvernului la proteste a fost condamnată la scară largă drept „disproporționată” și „excesivă” de către observatorii pentru drepturile omului și de către actorii locali și internaționali, inclusiv de UE;

- Q. întrucât întreruperea telecomunicațiilor a devenit un instrument utilizat de regim pentru a bloca coordonarea demonstrațiilor organizate pe rețelele sociale; întrucât comunicațiile mobile și terestre, precum și internetul și platformele de comunicare socială au fost blocate în mod repetat pentru a împiedica accesul la informații și la comunicare și pentru a masca încălcările grave ale drepturilor omului pe care statul se pregătea să le comită; întrucât Înalta Curte din Zimbabwe a declarat că utilizarea Legii privind interceptarea comunicațiilor pentru a suspenda comunicațiile online a fost ilegală;
- R. întrucât autoritățile au organizat o căutare masivă a protestatarilor la domiciliu, luând de acasă protestatari pașnici, apărători ai drepturilor omului, activiști politici, lideri importanți ai societății civile și rude ale acestora;
- S. întrucât țările vecine, cum ar fi Africa de Sud, au devenit un punct central pentru cetățenii din Zimbabwe care fug din calea opresiunii politice și a dificultăților economice;
- T. întrucât poliția a abuzat în permanență de legile existente, cum ar fi Legea privind ordinea publică și securitatea (POSA), pentru a justifica reprimarea membrilor opoziției și a activiștilor pentru drepturile omului, precum și pentru a interzice demonstrațiile pașnice și legale;
- U. întrucât situația drepturilor omului și a democrației în Republica Zimbabwe este una dintre cele mai nefavorabile din lume; întrucât poporul zimbabwean și apărătorii drepturilor omului continuă să sufere atacuri, discursuri de incitare la ură, campanii de denigrare, acte de intimidare și hărțuire și au fost raportate în mod regulat acte de tortură;
- V. întrucât președintele a solicitat un dialog național care a început la 6 februarie și a invitat toate partidele politice să participe la acesta, dar Mișcarea pentru Schimbare Democratică (MSD), principalul partid de opoziție, a refuzat să participe;
- W. întrucât Zimbabwe este semnatară a Acordului de la Cotonou, al cărui articol 96 prevede că respectarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale constituie un element esențial al cooperării ACP-UE,
1. subliniază dorința sa unanimă ca Zimbabwe să devină o națiune pașnică, democratică și prosperă, în care toți cetățenii să fie tratați în mod corespunzător și în mod egal în conformitate cu legea și în care organele statului acționează în numele cetățenilor și nu împotriva lor;
 2. condamnă cu fermitate violențele comise în timpul recentelor proteste din Zimbabwe; este ferm convins că protestele pașnice fac parte din procesul democratic și că utilizarea excesivă a forței trebuie evitată în toate situațiile;
 3. îl îndeamnă pe Președintele Mnangagwa să rămână fidel promisiunilor sale, să preia rapid controlul asupra situației și să repună Zimbabwe pe calea reconcilierii și a respectării democrației și a statului de drept;
 4. îndeamnă autoritățile din Zimbabwe să pună capăt imediat abuzurilor forțelor de securitate și să investigheze prompt și imparțial toate acuzațiile de utilizare excesivă a forței de către poliție și funcționarii de stat, pentru a stabili responsabilități individuale, în vederea responsabilizării; reamintește că în constituția țării se prevede un organism

independent care să investigheze plângerile privind abaterile poliției și ale armatei, dar că guvernul nu l-a creat încă;

5. îndeamnă guvernul din Zimbabwe să retragă urgent toți membrii personalului militar și miliția de tineret mobilizate în întreaga țară, care terorizează rezidenții, încălcând în mod clar Constituția Republicii Zimbabwe;
6. crede că libertatea de întrunire, de asociere și de exprimare sunt elemente esențiale ale oricărei democrații; subliniază că exprimarea unei opinii într-un mod nonviolent este un drept constituțional al tuturor cetățenilor din Zimbabwe și reamintește autorităților obligația lor de a proteja dreptul tuturor cetățenilor de a protesta împotriva deteriorării condițiilor economice și sociale; solicită guvernului să pună capăt vizării în mod specific a liderilor și a membrilor ZCTU;
7. subliniază rolul fundamental al opoziției într-o societate democratică;
8. îndeamnă autoritățile din Zimbabwe să elibereze imediat și necondiționat toți prizonierii politici;
9. invită guvernul din Zimbabwe să pună capăt imediat hărțuirii și incriminării actorilor societății civile și să recunoască rolul legitim al apărătorilor drepturilor omului;
10. solicită guvernului din Zimbabwe să respecte dispozițiile Declarației ONU privind apărătorii drepturilor omului și instrumentele internaționale în domeniul drepturilor omului ratificate de Zimbabwe;
11. este profund îngrijorat de cazurile raportate de încălcare a garanțiilor procedurale prin intermediul unor procese accelerate și al unor procese în masă; insistă asupra faptului că sistemul judiciar trebuie să susțină statul de drept și să se asigure că independența sa și dreptul la un proces echitabil sunt respectate în toate circumstanțele; denunță toate arestările efectuate fără a preciza care sunt acuzațiile;
12. invită autoritățile din Zimbabwe să efectueze o anchetă promptă, riguroasă, imparțială și independentă cu privire la acuzațiile de încălcări ale drepturilor omului și de abuzuri, inclusiv violul și violența sexuală comise de forțele de securitate, și să îi aducă pe cei responsabili în fața justiției; solicită ca accesul la serviciile medicale să fie universal acordat victimelor unor astfel de acte de violență sexuală, fără a se teme de represalii;
13. condamnă blocarea internetului, care a permis autorităților să ascundă încălcările drepturilor omului comise de armată și de forțele de securitate interne și să obstrucționeze raportarea și documentarea independentă a abuzurilor în cursul represiunii și imediat după alegeri; subliniază că accesul la informații este un drept care trebuie respectat de către autorități în conformitate cu obligațiile lor constituționale și internaționale;
14. denunță utilizarea abuzivă și natura restrictivă a POSA și îndeamnă autoritățile din Zimbabwe să alinieze legislația la standardele internaționale de protecție și promovare a drepturilor omului;
15. își exprimă îngrijorarea în special cu privire la situația economică și socială din Zimbabwe; reamintește că principalele probleme ale țării sunt sărăcia, șomajul și malnutriția cronică și foametea; consideră că aceste probleme pot fi rezolvate doar prin punerea în aplicare a unor politici ambițioase în materie de ocupare a forței de muncă,

educație, sănătate și agricultură;

16. solicită tuturor actorilor politici să dea dovadă de responsabilitate și rețineră și, mai ales, să evite incitățile la violență;
17. reamintește guvernului din Zimbabwe că sprijinul acordat de Uniunea Europeană și de statele sale membre în cadrul Acordului de la Cotonou, precum și pentru comerț, dezvoltare și asistență economică, este condiționat de respectarea statului de drept și a convențiilor și tratatelor internaționale la care este parte;
18. reamintește că sprijinul pe termen lung depinde mai degrabă de reforme cuprinzătoare decât de simple promisiuni; solicită ca angajamentul european în Zimbabwe să fie determinat de valori și ferm în poziția sa față de autoritățile din Zimbabwe;
19. îndeamnă guvernul să pună imediat în aplicare recomandările privind violențele postelectorale formulate de comisia de anchetă, în special promovarea toleranței politice și a conducerii responsabile, precum și stabilirea unui dialog național purtat într-o manieră credibilă, favorabilă incluziunii, transparentă și responsabilă;
20. ia act de voința guvernului de a respecta angajamentele în materie de reformă; subliniază, cu toate acestea, că aceste reforme ar trebui să fie atât politice, cât și economice; încurajează guvernul, opoziția, reprezentanții societății civile și liderii religioși să se implice în mod egal într-un dialog național în care drepturile omului să fie respectate și protejate;
21. invită guvernul să pună în aplicare pe deplin recomandările formulate de misiunea UE de observare a alegerilor, în special în ceea ce privește statul de drept și un mediu politic favorabil incluziunii; subliniază cele zece recomandări prioritare identificate de misiunea de observare a alegerilor și prezentate în scrisoarea din 10 octombrie 2018 din partea observatorului șef către președintele Mnangagwa, și anume, pentru a crea condiții de concurență echitabile pentru toate partidele politice, în vederea asigurării unui cadru juridic mai clar și mai coerent; să consolideze ZEC, pentru ca aceasta să devină cu adevărat independentă și transparentă, restabilind astfel încrederea în procesul electoral; să se asigure că întărirea independenței ZEC face ca aceasta să nu facă obiectul unei supravegheri guvernamentale în procesul de aprobare a reglementărilor sale; și să creeze un proces electoral mai favorabil incluziunii;
22. invită delegația UE și ambasadele statelor membre ale UE din Zimbabwe să continue monitorizarea atentă a evoluțiilor din țară și să utilizeze toate instrumentele adecvate pentru a sprijini apărătorii drepturilor omului, organizațiile societății civile și sindicatele, să promoveze elementele esențiale ale Acordului de la Cotonou și să sprijine mișcările pro-democratice;
23. invită UE să își intensifice dialogul politic cu Zimbabwe cu privire la drepturile omului, în temeiul articolului 8 din Acordul de la Cotonou;
24. invită Consiliul European să își revizuiască măsurile restrictive împotriva persoanelor și entităților din Zimbabwe, inclusiv măsurile suspendate în prezent, având în vedere responsabilitatea pentru actele recente de violență din partea statului;
25. îndeamnă comunitatea internațională, în special Comunitatea de Dezvoltare a Africii Australe (SADC) și Uniunea Africană (UA), să acorde o asistență mai activă Republicii Zimbabwe pentru a găsi o soluție democratică durabilă la criza actuală;

26. îndeamnă țările vecine să respecte dispozițiile dreptului internațional și să îi protejeze pe cei care fug din calea violenței din Zimbabwe prin furnizarea de azil, în special pe termen scurt;
27. încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului, Comisiei, Vicepreședintei Comisiei/Înaltei Reprezentante a Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate, SEAE, guvernului și parlamentului Republicii Zimbabwe, guvernelor statelor Comunității de Dezvoltare a Africii Australe și Uniunii Africane, precum și Secretarului General al Commonwealth-ului.